

Dyslexiebeleid

Wat is dyslexie?

Dyslexie is een stoornis die gekenmerkt wordt door een hardnekkig probleem met het aanleren en het accuraat en/of vlot toepassen van het lezen en/of spellen op woordniveau.

Leerlingen met dyslexie hebben vaak problemen met lezen en/of spellen. Daarnaast kunnen ze moeite hebben met concentratie, het structureren van grote en kleine taken en het onthouden van rijtjes en algoritmen. Hierdoor kunnen hun reële schoolprestaties achterblijven bij wat je op basis van hun intelligentie van hen zou kunnen verwachten.

Een leerling met dyslexie heeft dus meer tijd nodig voor huiswerk dan zijn klasgenoten.

Schoolbeleid

Op Sancta worden de dyslectische leerlingen begeleid door twee professionele remedial teachers, Sabrina Alamudi en Heleen Waardenburg.

Het RT-team gaat ervan uit dat dyslectische leerlingen op Sancta de kans moeten krijgen om hun schoolloopbaan te voltooien met een diploma dat recht doet aan hun capaciteiten.

Leerlingen met een dyslexieverklaring die is opgesteld door een erkende GZpsycholoog of orthopedagoog hebben recht op bepaalde faciliteiten. Vakdocenten weten welke leerlingen dyslectisch zijn. Als geheugensteuntje voor de leraar plakken dyslectische leerlingen op al het werk dat zij inleveren een lichtgevend rood rondje.

Contact:

s.alamudi@sanctamaria.nl

h.waardenburg@sanctamaria.nl).

Begeleiding op school

In de eerste en tweede klas is er voor alle dyslectische leerlingen een extra lesuur per week. Deze lessen worden gegeven door de remedial teachers van de school. Leerlingen met wie het goed gaat, volgen op den duur geen extra lessen meer. Mocht de begeleiding die de school kan bieden niet voldoende zijn, dan is het raadzaam om buiten school extra remediale hulp te zoeken. Vanaf de derde klas vervalt het extra uur begeleiding, maar leerlingen die vastlopen, kunnen nog altijd op afspraak terecht bij de remedial teachers.

Studietips voor leerlingen

Mensen met dyslexie nemen informatie het beste op als ze weten hoe die past in een groter geheel. Als ze zich een beeld hebben kunnen vormen van het totaal, snappen ze ook hoe de details daarin passen. Hebben ze dat beeld niet, dan onthouden ze niets.

Huiswerk

- Zoek een rustige werkplek.
- Zorg voor vaste leermomenten.
- Gebruik je agenda en maak een planning!
- Maak samenvattingen, aantekeningen of een mindmap tijdens het leren.
- Lees, spreek uit, schrijf op en stel je iets voor, bijvoorbeeld bij het leren van nieuwe woorden.
- Werk iedere dag, werk vooruit.
- Leer liever kort en vaak dan lang achter elkaar.
- Herhaal de stof regelmatig.
- Overhoor jezelf.
- Neem regelmatig pauzes.

Tijdens de les

- Zorg voor goede aantekeningen, maak zo nodig een foto.
- Schrijf het huiswerk goed op.
- Vraag indien nodig om hulp.
- Ga in de klas vooraan zitten.

Leesstrategieën

Gebruik leesstrategieën. Met welk doel ga je een tekst lezen, waar denk je dat hij over gaat en wat weet je daar al van? Doe dit niet alleen met schoolboeken, maar ook bij literatuur die je voor je lijst moet lezen. Als je langzaam leest, blijf dan denken aan de grote lijn. In teksten staan veel onnodige woorden:

- Maak een schema of samenvatting met kernwoorden.
- Met die samenvatting ken je de les al bijna.
- Vertel daarna bij elk kernwoord wat je weet.

Dyslexie en eindexamen

Eindexamenleerlingen met een dyslexie-verklaring mogen op aangepaste wijze examen doen (Art. 55 van het Eindexamenbesluit). Dyslectische leerlingen hebben zowel bij SE als bij CSE recht op 10 minuten tijdverlenging als een toets één lesuur duurt en 20 minuten tijdverlenging als een toets twee lesuren duurt; als een toets langer duurt dan 2 lesuren ten hoogste 30 minuten tijdverlenging. Bij SE en CSE kan gebruik gemaakt worden van een computer met spellingchecker. Bij het CSE kan aanvullend gebruik gemaakt worden van audio-hulpmiddelen. Hier moet tijdens de examentraining mee worden geoefend. Bij SE's en het CE Nederlands worden spelfouten bij alle leerlingen fout gerekend, dus ook bij leerlingen met dyslexie. Zie verder het examenreglement en overleg met de afdelingsleider voor 5havo of 6vwo!

Leven na Sancta – studeren met dyslexie

Met een dyslexieverklaring heb je ook als je gaat studeren recht op begeleiding en aangepaste regelingen. Hoe de voorzieningen voor dyslectische studenten op HBO of universiteit geregeld zijn, verschilt per onderwijsinstelling. In ieder geval heb je nog steeds recht op extra tijd bij toetsen en als je door je dyslexie vertraging oploopt, kun je in aanmerking komen voor een jaar extra studiefinanciering. In de studiegids staat welke begeleiding er geboden wordt en bij wie je terecht kunt. Kijk ook in het examenreglement om te zien of je bijvoorbeeld mondeling mag herkansen. Op de site www.keuzegids.nl vind je een enquête over allerlei vervolgopleidingen onder studenten met een functiebeperking, zoals dyslexie.

Tips voor ouders

Vooraf aan het begin van de brugklas heeft een dyslectische leerling veel steun nodig.

1. Structuur is belangrijk

- Kaft de boeken van elk vak in een aparte kleur.
- Laat uw kind wennen aan vaste tijden om het huiswerk te maken en te leren.
- Een agenda bijhouden is vaak lastig. Controleer of uw kind op de hoogte is van het huiswerk. Vaak staat het huiswerk in Magister.
- Een 'buddy' in de klas kan ook helpen.
- Zet de weektaak op een white board.
- Alle boeken en schriften mee? Help 's avonds bij het inpakken van de tas.

2. Helpen met leren is prima

- Overhoor woordjes (talen).
- Stel vragen bij teksten (bijvoorbeeld geschiedenis).
- Laat vooruit leren en herhalen.

3. Stimuleer lezen; een tijdschrift mag ook!

Samen starten. Nadat u uw kind over de drempel heeft geholpen, kan het zelfstandig verder lezen.

4. Laat uw kind zo goed mogelijk leren typen

Besef dat het dyslectische kinderen echt veel tijd en moeite kost om een redelijk resultaat te behalen. Raak niet ontmoedigd! Wees trots op alles wat wel goed gaat. Blijf uw zoon/dochter positief stumuleren!

Uiteindelijk moet uw kind het schoolwerk zelfstandig aan kunnen. Laat dus los wanneer dat kan! Houd wel een vinger aan de pols en bekijk af en toe (samen) de cijfers.

Faciliteiten voor leerlingen met een dyslexie-verklaring

Spelling

Nederlands: dyslectische leerlingen mogen bij spellingtoetsen gebruik maken van door de sectie Nederlands goedgekeurde regelkaarten. Bij andere onderdelen van het vak worden de spelfouten bij dyslectische leerlingen niet meegerekend. Moderne vreemde talen: spelfouten worden minder zwaar meegerekend. Bij dyslectische leerling 0,25 bij andere leerlingen 0,5.

Alle talen: dyslexiefouten mogen niet meegerekend worden. Het gaat dan om woorden die in hetzelfde werk nu eens wel goed worden geschreven, maar dan weer verkeerd, om omkeringen, herhalingsfouten en fouten in routinewoordjes. Andere vakken dan de talen: spelfouten mogen niet meetellen. Dit geldt uiteraard voor alle leerlingen. Bij SE's en het CE Nederlands gelden andere regels, zie dyslexie en eindexamen.

Proefwerken

- Er wordt naar gestreefd om proefwerken zoveel mogelijk in een schreefloze letter en in lettergrootte 12 of groter te drukken.
- Leerlingen mogen op hun toets opgaven schrijven, belangrijke informatie onderstrepen of highlighten.

Extra tijd

Leerlingen hebben bij alle vakken recht op een tijdverlenging van 20 procent voor proefwerken en schriftelijke overhoringen. Bij schoolexamens en proefwerkweken wordt de tijdverlenging centraal ingeroosterd.

Voorlezen in de klas

Met de leerling worden afspraken gemaakt over voorleesbeurten. Er worden geen onverwachte beurten gegeven.

Luistertoetsen

Bij afzonderlijke luistervaardigheidstoetsen voor een cijfer hebben dyslectische leerlingen recht op een aangepaste toets met een 'langere piep'. In de klassen 1 en 2 kan dit tijdens het extra RT-uur geregeld worden, in overleg met de remedial teacher.

Voor de klassen 3 t/m 6 zal dit per sectie per jaarlaag geregeld moeten worden. In de SE- weken en toetsweken wordt dit centraal geregeld. Dit betekent dat de leerlingen in een apart lokaal zitten.

Herkansen

Per periode mag een leerling uit klas 1 en 2 per vak één toets die door dyslexie onvoldoende is gemaakt herkansen. Er zijn twee mogelijkheden:

- Er wordt een nieuwe toets schriftelijk afgenomen waarbij de dyslexiefouten niet worden meegerekend.
- De (herkansings-)toets wordt mondeling afgenomen.

Er zit niet meer dan twee weken tussen de toets en de herkansing. Eindtoetsen kunnen niet worden herkanst.

In klas 3 wordt de beslissing t.a.v. herkansen overgelaten aan de discretie van de docent. Vanaf de 4e klas gelden algemene regels voor het herkansen van toetsen.

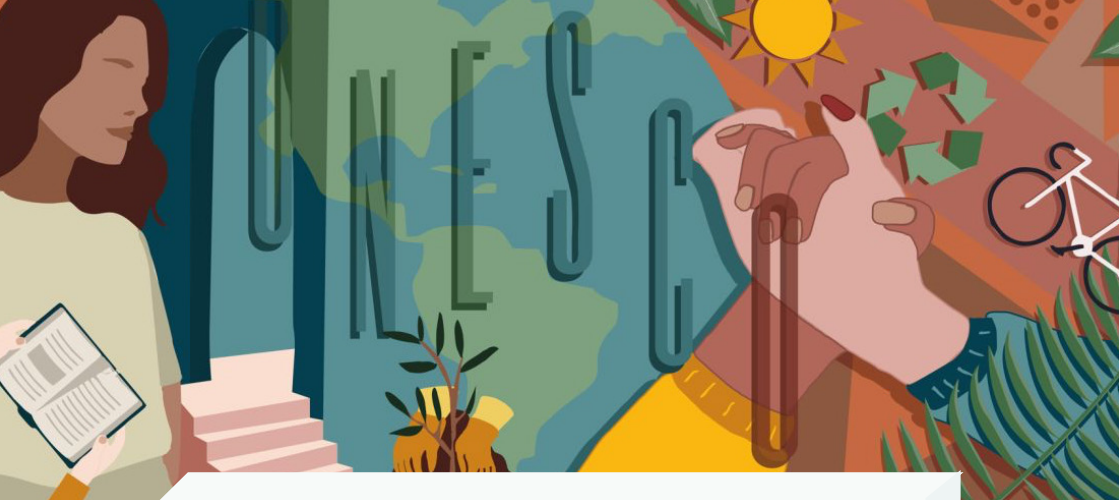
Gebruik van tablet

Het gebruik van een laptop of tablet in de klas is toegestaan. De leerling is zelfverantwoordelijk voor de stroomvoorziening en moet dus voldoende batterijen bij zich hebben. Voor het maken van toetsen is er een laptop van school beschikbaar. De leerling krijgt de opgaven op papier en na afloop van de toets worden de antwoorden door de leerling op een USB-stick bewaard en ingeleverd.

Voorleesprogramma

Het is mogelijk om een toets te maken met digitale voorlees-ondersteuning. Hier worden in het begin van het schooljaar afspraken over gemaakt met de remedial teachers. Een toets maken met digitale voorleesondersteuning is alleen zinvol als er thuis ook mee wordt gewerkt.

Handige websites

Voor ouders

www.balansdigitaal.nl (oudervereniging)

www.dyslexie.nl (St. Dyslexie Fonds)

www.stichtingdyslexienederland.nl

www.lexima.nl (ICT-hulpmiddelen)

Voor leerlingen

www.digischool.nl

www.lereniseenmakkie.nl

www.quizlet.com (woordjes leren)

www.studygo.nl (woordjes leren)

www.cambiumned.nl (Nederlands en Engels)

www.beterspellen.nl (Nederlands)

www.passendlezen.nl (voorgelezen leesboeken)

www.bastrimbos.com (Engels)

www.rekenweb.nl

Voor eindexamenleerlingen

www.examen.nl

www.examenblad.nl

www.keuzegids.nl

www.handicap-studie.nl

www.sanctamaria.nl